

Motion till riksdagen

1987/88:N20

av Jan Hyttring (c)

med anledning av prop. 1987/88:82 om en ny kontrollordning för elektrisk materiel, m. m.

Allmänt

I prop. 1987/88:82 om en ny kontrollordning för elektrisk materiel m. m. föreslås vissa ändringar i gällande kontrollsystem som bl. a. syftar till att anpassa kontrollordningen som tillämpas inom EG.

Nuvarande bestämmelser om kontroll av elektrisk materiel i Sverige innebär att de flesta av produkterna för den elektriska marknaden skall vara typgodkända av Svenska Elektriska Materielkontrollanstalten AB (SEM-KO). Produkterna skall vara "S"-märkta.

Propositionens förslag innebär en uppmjukning av dessa regler. Bl. a. ersätts kravet på s-märkning med ett krav på registrering för marknadstillträdet. Tillverkare och importörer får vidare möjlighet att själva – visserligen under övervakning av SEMKO – genomföra kontrollen av sina produkter.

Till grund för propositionen ligger ett utredningsförslag. Detta har efter remissbehandling överarbetats inom regeringskansliet och föredragande statsråd har i betydande hänseenden tillmötesgått den kritik som riktas mot att förslaget i sitt ursprungliga skick riskerat att innebära att bl. a. säkerheten eftersätts i alltför hög grad för strävandena att harmonisera reglerna med EG.

Det finns dock skäl att ta upp några punkter som enligt min mening bör beaktas om kontrollen och säkerheten skall bli tillräckligt fullödiga.

Möjligheterna till produktåterkallelse

I propositionen anmäls att frågan om produktåterkallelse utretts och att ett betänkande i detta ärende nyligen avlämnats. Föredraganden anser att formerna för hur produkter skall kunna återkallas från marknaden får tas upp i samband med beredningen av detta ärende.

Detta är enligt min mening inte acceptabelt. Det kan inte uteslutas att trots de kontroller som genomförts produkter kan komma ut på marknaden vilket innebär betydande risker för liv och egendom.

Enligt min mening bör därför riksdagen i detta sammanhang besluta att statens energiverk skall få möjlighet att återkalla elektriska produkter som kan misstänkas vara felaktiga, orsaka betydande materiella skador eller livsfara. En väg att snabbt öppna dessa möjligheter är att i ellagen införa en

rätt för statens energiverk att återkalla elektriska produkter som innebär sådana risker. Det bör ankomma på vederbörande utskott att utarbeta erforderlig lagtext.

Mot. 1987/88
N20

Marknadskontroll

Jag anser vidare att formerna för hur marknadskontrollen skall gå till ytterligare behöver preciseras. Formerna för hur kontrollen skall ske av materiel som faller utanför såväl den obligatoriska kontrollen som registreringsplikten är inte klarlagda. Även för denna materiel gäller uppställda säkerhetskrav eller standarder. Ansvar för marknadskontrollen är inte heller tillräckligt fastlagt.

Det är enligt min mening rimligt att SEMKO för energiverkets räkning får ansvaret för marknadskontrollen och exempelvis gör stickprovskontroller av uttagen materiel m. m. Detta bör även gälla materiel som faller utanför den obligatoriska kontrollen.

Det bör övervägas om inte marknadskontrollen bör kunna finansieras genom de avgifter som skall tas ut vid registreringen av de produkter som skall registreras. Dessa regler bör lämpligen kunna införas i ellagen och vederbörande utskott utarbeta erforderlig lagtext.

Sanktionsavgiften

Enligt 18 § ellagen skall en särskild sanktionsavgift betalas till staten av den som yrkesmässigt överlåter eller hyr ut en elartikel utan att kravet på registrering enligt 17 § iakttagits. Något motsvarande stadgande om sanktion för dem som underlåter att lämna produkter som måste godkännas till godkännande finns inte. Enligt min mening bör 18 § ellagen ändras så att sanktionsplikten även omfattar brott mot godkännandeplikten.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar om ändring i lagen om elektriska anläggningar (1902:71) beträffande

- a) produktåterkallelse
- b) marknadskontroll
- c) sanktionsavgifter

i enlighet med vad som anförs i motionen.

Stockholm den 1 mars 1988

Jan Hyttring (c)